
SOSYAL ETKİNLİKLER

Şubemizin “Kamusallık Söyleşileri” adı altında gerçekleştirdiği “Türkiye’nin Enerji Krizi ve Arz Güvenliği” başlıklı çevrimiçi söyleşi 3 Mart 2022 tarihinde düzenlendi. Kamusallık Söyleşilerinin ilkinde Necdet Pamir ve Nedim Bülent Damar konuşmacı olarak katıldı. Söyleşinin açılışında ilk sözü alan EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Mükremin Zülkadiroğlu konuşmacıları tanıtarak, konuşmasına başladı. Doğalgaz arzında yaşanan sıkıntıların elektrikle de sığradığını hatırlatan Zülkadiroğlu, sanayi kuruluşlarına yönelik olarak gerçekleştirilen elektrik ve doğalgaz kesintilerine dikkat çekti.

Konuşmasına enerji güvenliğini “enerjinin yeterli, ödenebilir, güvenilir, zamanında, temiz ve çeşitlendirilmiş kaynaklardan, olabildiğince yerli kaynaklardan ve kesintisiz, kaliteli olarak arzıdır” şeklinde tanımlandığını belirterek başlayan Necdet Pamir, bunlardan birinin eksikliğini enerji güvenliğini riske attığına vurgu yaptı. Arz güvenliğinin sanayi ve ekonomi politikaları kadar dış politika ve güvenlik politikası ile da ilgili olduğunu ifade etti. Enerjideki dışa bağımlılığa ilişkin istatistikleri paylaşan Pamir, “Dışa bağımlılık son derece olumsuz bir tabloyu ifade ediyor. Birincil enerji tüketiminde dışa bağımlılığımız hep böyle miydi; hayır. 1990’larda yüzde 52’ydi dışa bağımlılığımız; ama süreç içinde, yani 2002’de AKP iktidara geldiğinde yüzde 68’se, 2020 sonu itibarıyla yüzde 70,2 oldu” diye konuştu.

“Yüksek Dışa Bağımlılık Temel Risk”

Doğalgazda Rusya’ya yüzde 45, İran’a yüzde 16, Azerbaycan’a yüzde 15 bağımlı olduğumuzu ifade eden Pamir, “Rusya’ya doğalgazın yanı sıra petrol ve ürünlerinde yüzde 24, kömürde yüzde 39 oranında bağımlıyız. Nükleerde ise Akkuyu Nükleer Santrali hayata geçecek olursa, o zaman yüzde 100 bağımlı olacağız. İnşaatı, işletmesi, yakıt tedariki, uluslararası bir anlaşmayla tamamen Rusya’ya verilmiş durumda” diye konuştu. Küresel düzeyde artan petrol ve doğalgaz fiyatlarının dışa bağımlılık nedeniyle muazzam bir ekonomik yük yarattığına vurgu yapan Pamir, 2021’de bir önceki yıla göre tüm dünyada enerji talebinin de yükseldiğine değindi.

Ocak ayında gerçekleşen doğalgaz kesintisinin İran’dan kaynaklandığının iddia edildiğini hatırlatan Pamir, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Ukrayna olayı daha gündeme gelmeden yaşadık, Ocak ayının 20’sinden itibaren ya da 15’inden itibaren diyebilirim; doğalgaz ve hemen akabinde elektrik krizi yaşandı. Özellikle de sanayi kesimini, doğalgazla elektrik üreten santralleri gerçekten dizlerinin üstüne çökertti. Konutlara gelemedi, ama o korku sardı hepimizi. Bu, aslında bir doğalgaz krizi değildir; bize göre, bu bir enerji yönetimi krizidir, hatta kaosudur diyebilirim.”

Sektörü “kontrat devirleri” ve “özelleştirme” penceresinden bakarak “yönetmenin” arz krizi derinleştirdiğini ifade eden Pamir, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Süresi biten anlaşmaların yenilenmemesi ayrı bir neden. Eksik kapasiteyle yenilendi bazıları. Bakû-Tiflis-Erzurum, Azerbaycan’dan gelen hat gibi. Devredilen kontratları BOTAŞ’a

geri almak yerine ihale ettiler, ama o ihalenin sonuçlarını da açıklamadılar. Anlaşmalarda spot piyasa fiyatlarının en düşük olduğu dönemde rakamları petrol ürünlerine, tavan yaptığı şu günlerde ise spot piyasa endekslediler. Bizim dilimizde tüy bitti senelerce; uzun erimli anlaşmalarda müzakere edin, bunun içine düşükken spot piyasa fiyatlarını koyun demiştik. Bekleyip şu dönemde buna dönmeleri, anlaşılır gibi değil.”

“Alım Anlaşmaları Yetersiz”

Doğalgazın yüzde 99,1’ini ithal edildiğine vurgu yapan Pamir, Nijerya’yla yapılan anlaşmanın zamanında uzatılmaması nedeniyle spot piyasadan da alım yapılmak zorunda kalındığına belirtti. Konuşmasında Tuz Gölü ve Silivri’deki doğalgaz depolama tesislerine ilişkin de bilgi veren Pamir, “Sadece İran’dan 28 milyon metreküplük eksiklik değil mesele. Türk Akım’dan günde 47 milyon metreküp alabilecekken 32 milyon metreküp alabiliyoruz. Niye? Çünkü kontrat devri yaptılar. BOTAŞ’ın kontratlarının 8 milyar metreküpünü 6 şirkete verdiler. Bunların bir kısmı da Gazprom’a yükümlülüklerini ödemediği için tahkime gidildi. Tahkimde kaybettiler, o kısmı alamıyoruz. Kışın ortasında 15 milyon metreküp de oradan eksik alıyorsunuz. Mesele sırf İran değil. Azerbaycan, Bakû-Tiflis-Erzurum Boru Hattı’ndan günlük 19,1 milyon metreküp yerine 7 milyon metreküp için anlaşmak hangi aklın ürünü? Buradan eksiklerimiz var.”

Havalar daha fazla soğur, günlük talep 260 milyon metreküpü geçer ve LNG tankerleri de kötü hava koşulları nedeniyle LNG terminaline yanaşamazsa kriz yaşanacağını ifade eden Pamir, şöyle devam etti:

“Azerbaycan’dan gelen diğer boru hattı bizim açımızdan tam kapasite çalışıyor; ama 16 milyar metreküp yıllık kapasitenin 10’u Avrupa’ya gidiyor, 6’sı bize geliyor. Siz önce kendi ülkenizin ihtiyacını karşılayın, ondan sonra Avrupa’nın ihtiyacına hizmet edin. Bizim görevimiz Avrupa’ya transit geçişin altyapısını oluşturmak mı sadece? Tam kapasiteyle bizde olsaydı, en azından bu kışı çok daha rahat geçirirdik.”

Ülkelerdeki enerji fiyatlarını kıyaslarken satın alma gücü paritesine bakılması gerektiğini ifade eden Pamir, “Türkiye, konutlardaki elektrik maliyetleri açısından Polonya ve İspanya’nın ardından Avrupa’daki en pahalı ülke konumunda” diye konuştu. “Temiz, kesintisiz, kaliteli ve ödenebilir enerjiye erişimin tüm yurttaşlar için temel bir hak olduğunu kabul edemeyen ve sektör sadece rant kapısı olarak gören sakat bir anlayış ısrarla devam ediyor” şeklinde konuşmasını sürdüren Pamir, “Petrol, doğalgaz, kömür fiyatlarının oluşmasında Türkiye’nin hiçbir belirleyici rolü yok. Dolayısıyla yenilenebilir kaynakları hâlâ devreye almamakta ısrar eden bu politika bizim aleyhimize çalışıyor” dedi. Doğalgazdaki artışlarının enflasyonun artmasına neden vurgu yapan Pamir, konuşmasını şu ifadelerle tamamladı:

“Enerji sektörü stratejik bir sektördür, ülkenin ulusal güvenliği ve ekonomik güvenliğiyle ayrılmaz bir biçimde iç içedir, karşılıklı etkileşim halindedir. Özelleştirmeler derhal durdurulmalı, şu ana kadar özelleştirilen tüm kurumlar kademeli olarak geri alınmalıdır. Yükümlülüklerine yerine getirmeyenlerin sözleşmeleri feshedilmeli, sektör tümüyle kamu eliyle yönetilecek ve denetlenecek biçimde yeniden yapılandırılmalıdır. Kamunun yönetim ve denetiminde, planlamayla yürütülen bir politikaya ihtiyacımız var. Yerli enerji kaynaklarının bilimsel olarak saptanması ve enerji karışımında bunun ağırlığının hızla artırılması, talep tahminlerinin bilimsel ve objektif yapılması, enerji verimliliğine odaklı bir planlamaya gidilmesi, enerji dönüşümüne hazırlanılması gerekiyor. Tüketimin arttırılmasına değil, talep tarafı yönetimine dayalı bir politikamız olmadı. Enerji teknoloji ve ekipmanları mutlaka yerli üretilmeli. Ulusal çıkarları, kamu yararını, gelecek nesillerin hakkını, ekosistemi gözetken bir politika egemen

kılınmalı. Politika belirlerken, ilgili tüm kesimlerin, başta meslek odalarının, sendikaların, tüketici derneklerinin görüşleri alınmalı; etkin, demokratik katılımları sağlanmalı. Mutlaka ve mutlaka bu planlama anlayışına geri dönmeliyiz.”

“Arz Güvenliği Yoksa Kriz Var”

Nedim Bülent Damar ise konuşmasına elektrik özelinde arz güvenliğinin “talep edilen gücü sürekli, anlık en yüksek güç talebini talep edilen yerde ve zamanında karşılayabilmek ve kesintisiz enerji sağlamak” olarak tanımlanabileceğini belirterek, şöyle devam etti:

“Elektriksiz yaşamak artık mümkün değil. Bu nedenle de insanların ekonomik olarak elektriğe ulaşabilmesi de arz güvenliği olarak kabul ediliyor. Bundan dolayıdır ki ülkelerin elektrikle ilgili yasalarında elektriğin düşük maliyetli olması gerektiğinden söz edilir. Yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreye uyumlu olarak temin konuları yasalarda yer almaktadır. Dolayısıyla arz güvenliğinin bir başka unsuru da düşük maliyetli olmasıdır. Elektrikte arz güvenliğinin tüm boyutlarıyla sağlanamamış olması enerji krizi olarak kabul edilir. Ya arz güvenliğini sağlamışsınızdır veyahut da enerjide kriz vardır.”

Ülkemizde puant talebi ile kurulu güç kıyaslandığında ilk bakışta sorun yokmuş gibi gözüktüğünü ifade eden Damar, “TEİAŞ verilerine göre saatlik bazda kurulu güçteki emre amade oranının yüzde 45-55 arasında olduğunu görüyoruz. Yani var olan kurulu gücün ancak yarısına yakın düzeyi her an kullanılabilir durumda. 10 yıllık talep tahminlerine bakıldığında mevcut kurulu güç ve emre amade kapasiteyle talebin karşılanabileceği gözükmektedir. Ancak, burada çok kritik bir durum var. Bizim sistemimizde 25.305 megavatlık bir değerde emre amade doğalgaz santrali var. Mesela, savaş nedeniyle gaz kısıtlaması olması durumunda, anlık talep karşılanamaz.”

“Yönetim Krizi”

Kaba bir tahminle elektrik üretiminin yaklaşık yüzde 80’ini depolanabilir kaynaklarla gerçekleştirildiğini ifade eden Damar, “Yani eğer iyi bir planlama yapabilirseniz, elektriğin düzgün ve sürekli olabilmesini sağlayabilmek açısından kaynakların yüzde 80’ini depolayabilirsiniz” dedi. Su gelirlerinin düşük olduğu dönemlerde depolanmış kömür ve doğalgazın kullanılmasının mümkün olduğunu ifade ederek, “Elektriği bir mal olarak gören anlayış çerçevesinde, geçmişte yaşadığımız gibi, doğalgaz santrallerinin fiyatlar bizi kurtarmıyor, o zaman biz de çalışmıyoruz demeleri durumunda da sorunlar çıkabiliyor” diye konuştu. Kurulu gücün talebi karşılaması, frekans ve gerilimi sağlanmasının önünde teknik bir sorun olmadığını belirten Damar, yönetim zafiyetini şöyle özetledi: “Bildığımız gibi, Türkiye’de elektrik kesintileri oluyor. Bu da konunun özünde bir yönetim sorunu olduğunu ortaya koyuyor. Tabii, yönetim sorunu derken, ekonomik sorunu atlıyorum diye düşünülmesin. Sonunda, elektrik enerjisi vazgeçilmez bir enerji tipi olduğu için, bunun gerekli finansal kaynaklarını sağlamak da sonuçta bir yönetim konusudur. Yönetim eksikliği arz güvenliğini etkileyecek çok önemli bir krizdir. Elektrik sisteminin içerisinde olduğu piyasa ekonomisi ve elektriğin mal olarak kabul edilmesi ve özel şirketler vasıtasıyla üretilmesi kâr maksimizasyonunu esas aldığından, yönetimde liyakat kısıntılarına gidilmesi sonucunu doğurmaktadır. Şirketler daha çok kâr etmek için, genel planlamaları yapabilecek kadroları çalıştırmıyorlar. Yurttaşlar adına denetim görevini yapmak için var olan devlet kuruluşları da görevlerini özelleştirme hazırlıklarıyla sınırlıyor. Üretim tesislerinin kâr amaçlı olarak çalıştırılmaları, yönetimde liyakatli eleman eksikliği, altyapı yatırımlarının yeterli derecede yapılmıyor olması elektrik kesinti ve kısıntılarına neden oluyor. Bu saydığım her şeyde özünde bir yönetim eksikliği vardır. Arz güvenliğini etkileyen en önemli hususlardan biri yönetim eksikliği olarak ön plana çıkıyor.”

Konuşmasında perakende tarife yapısı ve toptan fiyatların spot piyasada nasıl oluştuğuna ilişkin bilgiler aktaran Damar, kamunun üretim şirketi EÜAŞ'ın tarifelerine ilişkin ise şu bilgileri aktardı:

“EÜAŞ, termik ve hidrolik santrallerden elektrik üretiyor. 2021 yılında 53.3 milyar kWh elektrik üretmiş. EÜAŞ için EPDK ayrı bir tarife yayınlıyor. Bu tarife genellikle normal tarifeden çok çok düşük oluyor. Tarife yaparken, bir taraftan enerji fiyatını aldığı zaman, bir taraftan EPIAŞ'ta oluşan fiyatı alıyor, öteki taraftan da EÜAŞ'tan fiyat alıyor. Çok karmaşık değil, ama uzun bir formülü var; o formülün içine bunları da yerleştirerek, bu şekilde bir paçallama yapıyor. Yani tüketimin yaklaşık olarak her yıl yüzde 20-25'i arasındaki bir miktarı. Şu andaki durumuna göre söylüyorum. EÜAŞ'tan düşük fiyatta satın alıyor, bu düşük fiyatta satın aldığı enerji dolayısıyla tarife içerisinde yer alan enerji fiyatını paçallıyor ve böylece tarifede bir miktar düşüklük sağlanmış oluyor.”

“Sistemin Kaybedeni Yurttaş”

EPIAŞ'ta saatlik bazda en yüksekte dengelemeden oluşan spot rakamlar incelendiğinden doğalgaz santrallerinin kâr marjının düşük, geriye kalan tüm santrallerin ise yüksek kaldığını örneklerle anlatan Damar, durumu şu ifadelerle özetledi:

“Artan doğalgaz fiyatlarıyla oluşan piyasanın yurttaşlar için, büyük bir handikap olduğunu bu tablo çok net olarak gösteriyor. Şuanda doğalgazcılara da pek fazla yaramıyor. Onlar da yüzde 4,5 bir marjla çalışıyor gibi görünüyorlar. Sonuç itibarıyla bu sistemde enerji üretenlerin kaybettiği bir şey yok; ama kaybedenler, yükselen elektrik faturaları nedeniyle bütçelerinin çok büyük bir bölümünü faturalarını ödemek için kullanan yurttaşlar oluyor.”

Piyasada fiyatlarının yurttaşların alım gücüyle paralel şekillenmediğine vurgu yapan Damar, “Yapılan indirimlere ve ayarlamalara bakacak olursanız, enerji fiyatına yönelik, yani elektrik üreticilerine yönelik bir değişiklik yapılmıyor. Sonuçta indirimler, devletin aldığı vergilerden yapılıyor” dedi. Türkiye’de elektrik piyasasının yıllık yaklaşık 39.3 milyar dolar büyüklükte olduğunu ifade eden Damar, “Üreticiler aşağı yukarı 670 milyarını, dağıtım şirketleri 82 milyar, devlet de 99 milyarını alıyor” diye konuştu. Şirketlerin çoğunun hem üretim hem de dağıtım tesisi sahibi olduğunu hatırlatan Damar, “Dikkat ederseniz, zam kararları hızlı, indirim kararları yavaş alınıyor. Bu büyükler kolayca vazgeçilebilecek miktarlar değil” ifadelerini kullandı. Yurttaşların elektriği tüketmek zorunda olmalarının avantaja dönüştürdüğünü vurgulayan Damar, şöyle devam etti:

“Elektrik, insanların vazgeçemeyeceği bir enerji çeşididir ve bir piyasa malı gibi değil, kamu hizmeti olarak sağlanmalıdır. Aksi takdirde, kâr maksimizasyonu şiarıyla hareket etmek üzere kurulmuş olan özel sektör kuruluşlarının halkın alım gücü seviyelerinde elektrik satışı yapacağını beklemek hayalcilik olacaktır. Mevcut sistem içerisinde elektriğin daha ucuza mal edilmesi ancak yenilenebilir kaynakların kullanımının maksimum seviyeye çıkarılmasıyla mümkün olabilir. Böylece, yurtdışından alınan yakıtların hem yurtdışı fiyat artışlarından hem de olası döviz artışlarından elektrik fiyatının etkilenmesi en aza indirilecektir. Ancak, tüketimin yarısının yurtdışı kaynaklı yakıtları kullanarak yapan, Türkiye’de yenilenebilir kaynak yapılması uzun zaman alacaktır. Bu görünen bir gerçek.”

Spot piyasada işlemlerin maliyet bazlı hale getirilmesi ve yenilenebilir daha fazla yatırım yapılmasının sorunları bütünüyle çözmese de yurttaşların yükünü bir miktar azaltabileceğini vurgulayan Damar, “Pahalı elektrik sorununun bir tek çözümü vardır; elektrik temininin kamu eliyle ve elektrik kullanımının insanlar için vazgeçilmez bir hak olduğu bilinciyle kamu hizmeti olarak yapılmasının sağlanmasıdır” ifadeleriyle konuşmasını tamamladı.

Teoman Alptürk ve Seyhan Erdoğan'ın katılımıyla gerçekleştirilen Enerji Yoksulluğu ve Yeniden Kamulaştırma başlıklı ikinci söyleşide, sosyal yardımların özelleştirme programının bir parçası olduğuna vurgu yapılarak, “Yoksulum ve bir insan hakkı olarak enerjiye erişemiyorum diyorsak, çözümünü kamulaştırmada gerekir” denildi.

Çevrimiçi söyleşi 16 Mart 2022 tarihinde

düzenlendi. Kamusal Söyleşilerinin ikincisine Teoman Alptürk ve Seyhan Erdoğan konuşmacı olarak katıldı. Söyleşinin açılışında konuşan EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Tamer, Teoman Alptürk ve Prof. Dr. Seyhan Erdoğan'ı tanıtarak, enerjinin yaşamsal önemine vurgu yaptı.

İlk sözü alan Teoman Alptürk 1971 yılında Türkiye Elektrik Kurumu'nda (TEK) görev başladığını belirterek, bu yıllarda kurulu gücün 2300 megavat dolaylarında olduğunu hatırlatarak konuşmasına başladı. Enerji alanındaki piyasalaştırma kapsamındaki ilk uygulamanın Seyhan Hidroelektrik Santrali olduğunu belirten Alptürk, konuşmasına şöyle devam etti:

“1953'te Seyhan Barajı çalışmaları yapılırken bulunan kredide önemli bir şart vardı; bu özel sektör eliyle çalıştırılırsa bu kredi söz konusuydu. Bu, Marshall Planı'nın bir uygulamasıydı. Böylece de ilk özel santralimiz, ilk özel şirketimiz Çukurova Elektrik Anonim Şirketi vasıtasıyla kurulmuş oldu. Daha sonra özel Kepez Santrali kuruldu.”

Hizmetlerin tümünün tek elde toplanmasına ilişkin kanunun 1970 yılının Kasım ayından çıktığını ve belediye şirketlerin elindeki dağıtım tesisleri ile Seyhan ve Kepez santrallerinin TEK'e devredildiğini anlatan Alptürk, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Daha sonra 1982'den başlayarak özelleştirme furyası Türkiye'deki enerji sistemini vurdu. 1982'den sonra ilk defa 3096 sayılı Yasayla TEK dışındaki elektrik tesislerine yönelik bir yasa çıkartıldı. Arkasından peş peşe, 2000'li yıllara kadar pek çok özelleştirme yasası çıkartıldı. Özellikle de 3096'yla başlayan yap-işlet-devret ile başlayan birçok özel şirket üretim tesisi kuruldu. Yap-işlet-devret, yap-işlet; daha sonra da arkasından sektörü piyasalaştırma çalışmaları başladı.”

Bu dönüşümle birlikte tüketicilerin birer müşteri olarak görülmeye başlandığını dile getiren Alptürk, “Elektrik enerjisi doğal tekel. Doğal tekel, bir hizmetin birden çok üretici tarafından yapılmasının fiziki veya ekonomik olarak mümkün olmadığı, tek üretici tarafından daha az bir maddi ve toplumsal maliyetle hizmetin verilebildiği durumları anlatıyor. Doğal tekel, elektrik enerjisinin en önemli özelliklerinden biri, çünkü ürettiğiniz anda tüketeceksiniz ve depolama şansınız yok” dedi.

“Rekabet Söz Konusu Değil”

Bir diğer önemli konun ise rekabete olduğunu ifade eden Alptürk, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Bir piyasanın rekabete açılıyor olması, ne yazık ki rekabetin tesisini ve rekabetteki

Kamusal Söyleşiler: Enerji Yoksulluğu ve Yeniden Kamulaştırma

beklenen faydaların oluşmasını garanti etmez. Başta elektrik üretimi olmak üzere, elektrik endüstrisi için bu durum çok daha kritiktir. Çünkü genel olarak elektriğin depo edilememesi, anlık dengeleme ihtiyacı, elektrik üretim santrallerinin maliyet farklılıkları gibi elektriğin kendine özgü nitelikleri ve piyasa yapıları elektrik üretimine ilişkin piyasalarda düşük pazar payına sahip teşebbüslerin dahi piyasa fiyatını etkileyebilmelerine, dolayısıyla ciddi ölçekte pazar gücüne sahip olabilmelerine imkân tanımaktadır.”

Özelleştirmenin sektörün yapısına uygun olmadığına vurgu yaparak konuşmasını sürdüren Alptürk, alım garantili teşvik uygulamalarının yarattığı tahribata da dikkat çekti. Kaynak ve teknoloji bağımlılığına, uluslararası tahkim ve yabancı sermayeye bağımlılığının da eklendiğini ifade etti. İthal kaynak bağımlılığının yüksek olması nedeniyle maliyet kontrolü şaşanı olmadığını belirten Alptürk, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Ülkede uygulanan politikalar elektrik üreticilerine, özelleştirilmiş alanda özel sektöre bu hakları tanıırken, tüketicilere ne verdi, herhangi bir Türk vatandaşının tüketim konusunda ne gibi kazancı oldu? Bugün Türkiye'nin yaklaşık 100 bin megavatlık bir kurulu gücü olduğu halde, zaman zaman elektrik kesintileri olmakta. Niye oluyor? 100 bin megavatınız var. 54 bin megavatlık talebi zaman zaman karşılayamıyorsunuz. Bunun nedeni çok basit. Aslında 100 bin megavat gibi görünen güç 100 bin megavat değil. Nasıl değil? Türkiye'de su mevsimi yaklaşık Mart başından Haziran sonuna kadar. Bu dönemin dışında, bu santrallerinin gücünü tam olarak kullanmanız mümkün değil.”

“Atıl Kapasite Maliyeti Yük Oluşturuyor”

Abartılı talep tahminleri nedeniyle atıl kapasite oluştuğuna işaret eden Alptürk, şu bilgileri verdi:

“Planlar yapılırken, ülkenin önümüzdeki 10 yıllı için talep tahminleri yapılıyor ve bu tahminler içinde bir üretim kapasitesi saptanıyor. Bu eksik olursa, elektrik veya enerjide sıkıntılara, kesintilere neden oluyor; ama daha fazla olursa, olabilecek olan tüketimden fazla olursa atıl kapasite oluşuyor. Elektrik tesislerinin yatırım maliyetleri oldukça yüksek. Bu hatlarda da böyle, üretim tesislerinde de böyle. O atıl kapasite çok önemli giderlere neden oluyor. 100 bin megavata ihtiyacınız varken, bu 120 bin megavatsa, o 20 bin megavatı en az 1000 dolarla çarparacaksınız. O kadar fazla yatırım bir yerde ölü bekliyor demektir.”

Atıl kalan santrallara yedek “kapasite” ödemesi yapıldığını hatırlatan Alptürk, “Örneğin doğalgaz santralleri özellikle çok pahalı olduğu için ve şu anda çalıştırılmadığı için, onlara sanki hazır kapasiteymiş gibi, acil durumda kullanılacakmış gibi kapasite parası diye para ödeniyor. Bu sübvansiyonun ötesinde bir şey bence” diye konuştu. Sistemin yeniden yapılandırılması gerektiğine vurgu yapan Alptürk, konuşmasını şöyle tamamladı:

“Maalesef, vatandaş ödeyemiyor. 4 milyon aileye elektrik faturalarını ödeyemediği için yardım yapılıyorsa, bu 4 milyon aile aşağı yukarı 12-13 milyon insan demektir. Bu çok önemli bir şey. Bir kere, insanlarımız yeterli enerjiye sahip olmadıkları için birtakım günlük insani yaşam ihtiyaçları eksik kalıyor. Ama bunun yanında, bir de sanayimiz var. Sanayide enerjinin pahalı olması, sanayinin uluslararası piyasada rekabetini olumsuz etkiliyor. Onun için, elektrik sektörünün, elektrik hizmetlerinin bir şekilde kamusal alana çekilmesi ve kamusal alanda değerlendirilmesi gerekiyor.”

“Enerji Yoksulluğu Derinleşiyor”

Prof. Dr. Seyhan Erdoğan ise konuşmasına giderek derinleşen enerji yoksulluğunun çözümünün kamulaştırmadan geçtiğini vurgulayarak başladı. Sosyal yardımlaşmayla sorunun çözülemediğine işaret eden Erdoğan, sektörün sübvansiyonlarla ayakta durduğunu ifade

etti. “Enerji yoksulluğunun” AB’de geliştirilmiş bir kavram olduğuna vurgu yapan Erdoğan, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Özellikle Avrupa çıkışındaki tanımıyla söylemek istiyorum: Mevcut gelir düzeyiyle hane halkları enerjiyi karşılayamıyorlarsa, burada bir enerji yoksulluğu olayı çıkıyor ve bu giderek ağırlaşarak, dünyanın her yerine de yayılıyor. Yani ısıtma, soğutma, aydınlatma, yemek pişirme, ev aletlerini ve bilgi teknolojilerini kullanmakta, vatandaş mevcut gelir düzeyiyle zorlanıyor, bunu yapamıyor, normal ihtiyaçlarını karşılayamıyor. Burada daha çok Avrupa’da öncelikle ısıtma ve ısıtmaya dayalı elektrik ve gaz, özellikle İngiltere’de elektrik sorunları ön plana çıktı; ama ondan sonra aydınlatma, elektriğin kullanıldığı her alanda bu sorun yayıldı.”

Dünyada enerji yoksulluğu kavramının daha çok elektrik ve doğalgaz üzerinden tartışıldığını dile getiren Erdoğan, yoksulluğun gelişimini şu ifadelerle özetledi:

“Enerji yoksulluğu demek, elimdeki gelire enerji ihtiyaçlarımı karşılayamıyorum. Peki, niye bunu yapamıyorum? Birincisini gelir yetmiyor. İkinci, enerji fiyatları yüksek. Üçüncüsü de yaşadığım konutun enerji etkinliği düşük, zayıf. Üç tane temel faktör; yani gelirim düşük, fiyatlar yüksek, konutumun enerji etkinliği düşük. O zaman, ben bir enerji yoksulu haline doğru sürükleniyorum. Bir de bu faktörleri sıralamak bir anlamda totolojik bir ifade. Enerji yoksulunun geliri düşük, o fiyattan alamıyor ve yoksul bir hanenin oturabildiği türden enerji verimi düşük bir konutta oturuyor.”

“Neoliberalizm Çöküyor”

Dünya genelinde 1980 sonrası uygulanan sosyal devleti kısıtlayıcı, çokuluslu şirketlerin çıkarlarını önceleyen neoliberal ekonomi politikalarının hane halklarının gelirini düşürdüğüne vurgu yapan Erdoğan, aynı dönemde enerji maliyetlerinin de arttığına işaret etti. “Enerji fiyatları neden yüksek” sorusuna yanıt arandığında ise oligopolcü ve tekelci piyasalarda oluşan fiyatların yüksekliği ve kamusal düzenlemelerin sınırlı kalışı sorunları ile karşılaşıldığını ifade etti. Elektrik özelleştirmelerinin “rekabetçi bir piyasa kurulması” vaadiyle gerçekleştirildiğini hatırlatan Erdoğan, “Ama şunu gördük Dünya Bankasının kredi şartlılıklarıyla âdetâli mali cebirle uygulatılan bu sözde elektrik reformları ne toplumsal eşitlik, ne de reform göstergeleri üzerinde hiçbir olumlu etki yapmadı ve bu da ampirik çalışmalarla kanıtlandı. Rekabet düzeyi artmadı, son kullanıcı fiyatları da düşürülemedi” diye konuştu. “Kaynağımız yok, bunu özel sektöre açmak durumundayız” şeklinde özetlenebilecek yaklaşımları da hatırlatan Erdoğan, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Nereye geldik? Avrupa Birliği’nde, özellikle 2008 mali krizinden sonra, hanelerin, emekçi yığınların gelir düzeylerindeki düşme, kötüleme, enerji yoksulluğunu çok ciddi bir boyuta çıkardı, orada da tartışmalar arttı. Türkiye’de de aynı şekilde, enerji fiyatlarındaki artış nedeniyle, özellikle elektrikte, toplumsal tepkiler doğmaya başladı ve bu toplumsal tepkiler sonucunda yoksullara enerji yardımlar gündeme geldi.”

“Sosyal Yardım Araç Olarak Kullanılıyor”

Dünya Bankası’nın sosyal yardımları özelleştirilme programının bir parçası olarak değerlendirdiğini ifade eden Erdoğan, “Böylece Dünya Bankası ve IMF bunu elektrikte ve gazda piyasalaşmayı kolaylaştıran bir unsur olarak görürken, şirketler de zararlarını; ödenmeyen faturaları sosyal yardım vasıtasıyla bir anlamda kamulaştırmış, devletin üstüne yüklemiş oldu” diye konuştu. Sosyal yardım alan ailelere ilişkin istatistiki bilgileri paylaşarak konuşmasını sürdüren Erdoğan, TÜİK verileri üzerinden gerçek yoksul sayısının 18 milyon olarak hesaplandığı belirterek, şöyle devam etti:

“Dolayısıyla yoksulların elektrik ve doğalgaz ihtiyaçlarını gerçek anlamda yardımla

gidermeye bu devletin gücü yetmez. Gerçek anlamda elektrik piyasası ve hele gaz piyasasını serbest piyasa haline getirip de fiyatları rekabetçi fiyat şeklinde bırakırsak, hiç kimsenin bu fiyatlara gücü yetmez. Onun için, elektrikteki tüketicinin sorununun yoksullara yardımla çözülmesi kesinlikle mümkün değil diye düşünüyorum.”

Salgın döneminde yoksul sayısının arttığına da vurgu yapan Erdoğan, bu dönemde ödenmemiş faturalarla dolayısıyla kesinti yapılmaması, vergi indirimi gibi hane halkının destekleyecek önlemler alınmak zorunda kalındığını dikkat çekerek, şöyle devam etti:

“Demek ki, insanların yaşamı için enerji temel bir ihtiyaç; toplumsal bir ihtiyaç. Dolayısıyla bir piyasa malı olarak değil, toplumsal hizmet olarak düşünülmesi lazım. Avrupa’da, büyük sendikalar, sosyal ve çevresel kuruluşlardan oluşan enerji hakkı koalisyonu kuruldu. Uygun fiyatlı enerji hakkının, Avrupa Birliği düzeyinde tanınması çalışma yürütüyor ve enerji sisteminin kamusal ve demokratik mülkiyetini hedefliyor. Pandemi döneminde enerji yoksulluğundaki artış hem çok çeşitli sosyal yardımları gündeme getirdi, hem de dünyada enerjinin bir insan hakkı olarak benimsenmesi akımını bir üst düzeye çıkardı diyebiliriz.”

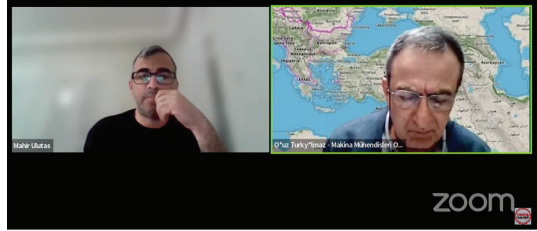
TRT payının, KDV indirimi, kademeli tarifeye geçiş uygulamalarının da çözüm sağlamadığını ifade eden Erdoğan, “Ben yoksulum ve bir insan hakkı olarak enerjiye erişemiyorum diyorsak, çözümü yeniden kamulaştırmada ve kamuculukta aramız gerekir” ifadeleriyle sözlerini tamamladı.

KAMUSALLIK SÖYLEŞİLERİ

Demokratik Enerji Programı

13 Nisan 2022

EMO İzmir Şubesi’nin düzenlediği Kamusallık Söyleşileri’nin üçüncü etkinliği, 13 Nisan 2022 tarihinde “Demokratik Enerji Programı” başlığı altında gerçekleştirildi. TMMOB Enerji Çalışma Grubu İkinci Başkanı Oğuz Türkyılmaz ve EMO Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş’ın katılımıyla

düzenlenen çevrimiçi etkinliğin açılışını EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Tamer gerçekleştirdi. Konuşmacıları tanıtan Tamer ilk sözü Oğuz Türkyılmaz verdi.

Konuşmasına Teoman Öztürk’ün anarak başlayan Türkyılmaz, “bilim ve tekniği sömürgelemlerin değil, emekçi halkın çıkarları doğrultusunda değerlendirmek” olarak özetlediği TMMOB’un çalışma ilkelerine vurgu yaparak, şöyle dedi:

“Bu ilke uyarınca, emperyalizmin ve yerli ortaklarının uzmanlık alanlarımızdaki sömürü ve talan politikalarını teşhir etmenin bizim birincil görevimiz olduğu tartışmasız ve açık. Ama olaya bir mühendis olarak, matematikteki gerekli ve yeterli koşullar açısından baktığımızda; bu görev, gerekli koşul, yeterli koşul değil. Yeterli koşul ne peki? Karşı çıktığımız uygulama ve düzenlemelerin yerine ne istediğimizi söylemek ve bunları nasıl yapacağımızı, hedeflerimize nelerle, ne tür uygulamalarla, hangi yöntemlerle, ne tür kurumlarla ve ne tarz bir kurumsallaşmayla ulaşacağımızı inandırıcı bir dille anlatmak. Bununla yetinmemeli, bir adım daha atmalı; önerdiğimiz yeni yapılanma ve kurumsallaşma için gerekli kaynakları nerelerden ve nasıl temin etmeyi öngördüğümüzü de söyleyebilmeliyiz, insanlara toplumda inandırıcı şeyler anlatmalıyız.”

Sermayenin kârını artırmayı değil, toplumun yaşamsal ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik demokratik bir kalkınma programı geliştirilmesini isteyen Türkyılmaz, “Biz diyoruz ki, enerji, sağlık, eğitim, spor, kültür, barınma, ulaşım, adalet, güvenlik gibi hizmetler, temel altyapı niteliğinde kamu hizmetleridir, kamu eliyle ve kamu denetiminde yürütülmesi gerekir. Onun için, özelleşen kamu kuruluşlarının tekrar kamuya dönmesi mutlaka sağlanmalıdır” diye konuştu.

“Kalkınmanın Anahtarı Kamu Olacak”

Kamu iktisadi teşebbüslerini sektör temelli olarak yeniden kurulması gerektiğine vurgu yapan Türkyılmaz, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Elektrik, petrol, doğalgaz üretimi, iletimi ve dağıtım alanında faaliyet gösterecek olanları; petrol rafinerilerini, petrokimya komplekslerini, ileri teknolojlili demir-çelik ve ağır sanayi tesislerini; toplum, kamu ve ülke yararına olan büyük ölçekli madencilik projelerini; kamusal eğitim, kültür, sağlık ve spor kurum ve tesislerini; kamusal ulaşım ve iletişim sistemlerini, kurumları ve şebekelerini; sağlıklı kentsel gelişim ve toplu konut uygulamalarını, sosyal güvenlik sistemini ve kurumlarını. Bunlar kamu tarafından tesis edilmeli ve çalıştırılmalıdır diyoruz.”

Temel gıda ve ihtiyaçlara yönelik üretim, temin, satışı ve dağıtım zincirinde kamu tarafından kurulması gerektiğini dile getirerek, kamunun üretim tesislerinin özelleştirilen üretim tesislerinin kapatılmasının bugün bazı mal ve hizmetler için kriz boyutlarında bir yokluk yarattığını vurguladı. Kamu işletmelerinin kalkınmanın lokomotifi olabileceğini dile getiren Türkyılmaz, şeffaflığın temel kural haline getirilmesi gerektiğini ifade ederek, bu kuruluşlarının sahip olması gereken çalışma anlayışını ise şöyle özetledi:

“Biz farklı bir kamu işleyişini savunuyoruz. Diyoruz ki, çalışanların yanı sıra, üretilen hizmetlerden yararlananlar, ürünleri kullananlar ve özellikle enerji, madencilik altyapı ve sanayi yatırımlarında tesislerin bulunduğu yörelerde yaşayan halkın demokratik temsilcileri de karar alma süreçlerinde ve denetimde etkin bir şekilde söz ve karar sahibi olmalıdırlar. Sendikal örgütlenme yasaklanma değil, teşvik edilmeli ve yaygınlaşmalıdır, üretenler yönetmelidir. Kamu işletmeleri iç işleyişlerinde özerk olmalı, üretimlerinde istikrar sağlanmalı, gündelik kısır siyasi çıkarlara kurban edilmeleri önlenmelidir.”

Demokratik Enerji Programı'nın emeğin tarihsel kazanımlarını yok eden neoliberal politikaları değiştirmeyi esas aldığını ifade ederek, enerjide kamucu dönüşümün ilkeleri şöyle özetledi:

“Kamu kuruluş ve işletmelerinde toplumcu bir yönetim anlayışı egemen olmalı; ülke ve bölge kalkınmasına, yerel toplum ve çevre ihtiyaçlarına öncelik verilmelidir. Enerji ihtiyacı, bugünkü gibi değil, yani her isteyen istediği yere istediği tesisi kurması ve arz fazlası yaratarak kaynak israfına yol açması şeklinde değil; planlama sistematığına dayalı, uzun vadeli öngörülerle, toplumsal, kamusal ve ulusal çıkarlar gözetilerek, geniş kesimlerin sürekli yararlanmasına imkân verecek şekilde, düşük maliyetle ve çevreye en az zarar verecek şekilde karşılanmalıdır. Bütün enerji yatırımları çevreye zarar verir. O zararı, bilim ve teknolojinin kurallarına uygun bir şekilde, en alt düzeyde tutmak hedefimiz olmalıdır. Enerji talebini gereksiz düzeyde artıracak verimsiz yatırımlardan uzak durulmalıdır. Yeni ihtiyaçları, dağıtımdaki kayıpları düşünerek ve nihai sektörlerde yer yer yüzde 50'nin üstüne çıkan enerji tasarrufu imkânlarını kullanarak karşılamak temel olmalıdır. Üretilen enerji yenilenebilir kaynaklara dayalı olmalıdır ve enerji ekipmanlarının yurtiçi üretimine ağırlık verilmelidir.”

Planlı ekonomi ilkelerine geri dönülmesi ve Türkiye Planlama Kurumu'nun kurulması

gerektiğini dile getiren Türkyılmaz, “Bugün bölünen, işlevsizleştirilen, dağıtımı özelleştirilen, elindeki santrallerin çoğu özelleştirilen ve TEİAŞ kısmı da özelleştirilmek istenen Türkiye Elektrik Kurumunu yeniden kurmak gerekmektedir” diye konuştu. Petrol ve doğalgaz alanında arama, üretim, iletim, tüketiciye ulaştırma aşamalarının tümünün üstelenecek bir kuruluş da ihtiyaç duyulacağını kaydeden Türkyılmaz, enerji şirketlerinin çıkarlarını doğrultusunda faaliyet gösteren EPDK ve enerji borsası için kurulan EPIAŞ ise kapatılması gerektiğine vurgu yaptı.

Konuşmasına yaşanan ekonomik krizin boyutlarına dikkat çekerek başlayan Mahir Ulutaş ise enerji alanının yeniden yapılandırılmasının zorunluluk haline geldiğini ifade ederek, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“1980’lerden bu yana neoliberal politikalar sonucunda enerji alanı ve elektrik enerjisi alanı, enerjinin bir insan hakkı olduğu gerçeği göz ardı edilerek metalaştırıldı, bir piyasa faaliyeti haline geldi bu alanlar, elektrik enerjisi ve enerji ticari bir meta haline geldi ve özel sektörün kâr egemenliğine teslim edildi. Bunun sonucu olarak kamunun bu alanda yatırım yapmasının yasal ve fiili engellerinin olduğu, alanda bir piyasa ve borsa yapısının inşa edildiği de bir gerçek. Tabii ki planlama anlayışı ortadan kalktı ve bu alan özel sektör eliyle bir kâr alanı haline dönüştürüldüğü için, enerji verimliliği ve tasarruf imkanları gereğince değerlendirilemedi, tüketim özendirildi ve özel şirketlerin kârlarını katlamalarına yol açan, bunu sağlayan çarpık bir yapı oluştu. Enerji sektörü özel tekellerin kâr egemenliğine teslim edilirken de çok derin bir yoksullaşmayı ve enerji yoksulluğunu hep beraber yaşıyoruz.”

Demokratik Enerji Programı’nın yönetim anlayışının dönüştürülmesini de içeren kapsamlı bir kamulaştırma politikası içerdiğine işaret eden Ulutaş, programın ikinci başlığının ise kademeli bir şekilde yenilenebilir enerji kaynaklarına geçiş olduğunu ifade etti. Üçüncü ana başlığın ise fosil kaynaklardan ve emperyalist bağımlılık zincirinden kopuşu ön gördüğünü belirten Ulutaş, karbon piyasası mekanizmasının gelişmekte olan ülkelerin kaynaklarının emperyalist ülkelere aktarılmaya devam edilmesini hedeflediğine vurgu yaptı. Sadece fosil yakıtlardan uzaklaşmanın ekolojik yıkıma çözüm olmayacağını anlatarak, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Emperyalist bağımlılık zincirinden kopmak, sanayin de yeniden yapılandırmasını zorunlu kılıyor. Enerji canavarı diyebileceğimiz, demir-çelik, çimento, ark ocakları ve benzeri sanayilerin ülkenin enerji yapısı üzerinde yarattığı büyük yük ve tahribat, enerji politikaları ekseninde dahi olsa, Türkiye’nin sanayileşme politikaları açısından da yeniden bir değerlendirmeyi şart kılıyor.”

Verimli tarım alanlarını yok eden nüfusun mega kentlere toplayan çarpık kentleşme politikalarının da terk edilmesi gerektiğini ifade eden Ulutaş, “Türkiye açısından büyük bir bağımlılık yaratan, otomobil temelli, toplu taşımayı reddeden, demiryollarını, deniz ulaşımını reddeden ve karayolları üzerinden giden, aslında bir taraftan emperyalist bağımlılık zincirini de yeniden yaratan, diğer taraftan siyasi iktidarların özel sektöre kâr aktarımının birer aracı olan ve petrol boyutuyla Türkiye’nin enerji politikaları açısından da dışa bağımlılığını artıran ulaşım politikalarının da terk edilmesi gerekiyor” diye konuştu.

Enerji krizi dolayısıyla nükleerin yeniden gündeme geldiğini hatırlatan Ulutaş, “Bir temiz enerji kaynağı gibi tekrar vitrine çıkarılıyor. Kapitalizm bunun dışında bir şey yapma şansına sahip değil. Ne tüketimi azaltabilir, ne kendi doğası gereği büyüme ideolojisini terk edebilir, ne döngüsel ekonomiye geçebilir, ne sıfır büyümeyle yaşayabilir. Dolayısıyla, bir taraftan doğanın tahribini başka şekillerde devam ettirecek bir yeşil dönüşüm peşinde koşarken, diğer

taraftan da yeni bir nükleer Rönesans yaratmaya, yaşatmaya çalışıyor” diye konuştu.

Demokratik Enerji Programı kapsamındaki hedeflerin adım adım inşa edilmesi gerektiğini vurgu yapan Ulutaş, şöyle devam etti:

“Aksi takdirde, her geçen gün daha pahalı bir enerji, her geçen gün daha yoksullaşan bir halk ve yönetilemez bir hale gelen, kentlerin ya da 31 Mart vakasında olduğu gibi ülkenin bütününe uzun vadeli enerjisiz kaldığı bir ülke haline geleceğiz. Yeniden çok kutuplu hale gelen, yani Sovyetler Birliği'nin yıkılmasından sonra kolektif emperyalizmin bütün dünyayı bir piyasa ve pazar olarak gördüğü anlayıştan, tekrar birtakım blokların ortaya çıkmaya başladığı ve dolayısıyla, jeo-politikanın tekrar ülkelerin gündemine önemli bir şekilde geldiği ve enerji alanında da bunun aciliyetinin hissedildiği dünyamızda, bugünkü Rusya-Ukrayna Savaşını da düşündüğümüzde, kendi haline bırakılan, özel sektörün kâr hırsına ve metalaşmaya bırakılan enerji alanının yaratacağı yıkıcı etkiler artık ülkeler için kaldırılamaz bir boyuta gelecektir. Dolayısıyla, Türkiye'nin tek çaresi, kamusal planlama anlayışının bütün ülkeye hâkim olması ve enerji alanında da bahsettiğimiz çerçevede bir demokratik enerji programının hızlı bir şekilde inşasıyla mümkündür.”

KÜLTÜR TURU

Kültür Turu-1

4 Haziran 2022

Şubemizin, araştırmacı -yazar Abdülkadir Hazman rehberliğinde düzenlediği Kültür Turu 4 Haziran 2022 tarihinde gerçekleştirildi.

Eşrefpaşa – Değirmendağı – Karataş güzergahında düzenlenen kültür turu Selahattin Akçiçek Kültür Merkezi önünde başladı. Abdülkadir Hazman, Pagan Roma döneminde turun başlangıç yeri civarında bir Vesta tapınağı olduğunu belirtti. Eşrefpaşa pazar yerindeki Roma yolunun görülmesinden ve İkiçeşmelik semtinin öyküsünün anlatılmasından sonra Kılıcı Mescidi, Fatih Cami, Akarcalı Cami ve Selimiye Cami gibi ibadethaneler ziyaret edildi. Değirmendağı semtindeki tarihi evler ilgi çekti. Katılımcılara semt adının eski dönemlerde buradaki yel değirmenlerinden geldiğini aktaran Hazman, Değirmendağı`nda yeri tam olarak bilinmeyen bir Jüpiter tapınağının varlığından da söz etti.

Ardından Halil Rifat Paşa caddesi yoluyla bir semte ismini veren 95 Mehmet Kahvehanesine gidilerek burada mola verildi. Moladan sonra bir kent suçu olan tarihi Karataş köprüsü tahribatının izleri üzüntüyle gözlendi. Günümüzde Zeki Müren Parkı olarak bilinen yerin eskiden İngiliz Bahçesi diye tanındığı ve burada zamanında bir şelale olduğu söylendi. Adile Naşit parkının yanında yer alan Yanık kiliseye (Azize Paraskevi kilisesi) ait papaz evinin restore edilmiş hali ilgi çekti. Kırk merdivenlerdeki Cumhuriyet Müzesinin gezilmesinden sonra yaya olarak yapılan tur tarihi Asansör yakınlarında Dario Moreno sokağında son buldu.

Şubemizin, araştırmacı- yazar Abdülkadir Hazman rehberliğinde düzenlediği Kültür Turu'nun ikincisi 5 Kasım 2022 tarihinde gerçekleştirildi.

“Kadifekale, Yangın Kulesi, Yusuf Dede, Roma Tiyatrosu, Altınordu Spor Kulübü, Emir Sultan, Dönertaş Sebili, Aya Vukolos Kilisesi” güzergâhında düzenlenen kültür turu, Konak Bahri Baba Parkı önünde başladı.

Turun ilk durağı olan antik İzmir'in akropolisi Kadifekale'de Abdülkadir Hazman; Kadifekale'nin hangi uygarlıklara evsahipliği yaptığını, yapılış süreci, M.Ö. 4. yüzyılda inşa edilen kale surlarının 13. ve 15. yüzyıllarda onarıldığını, günümüze kalenin batı ve güney surları ile beş kulesinin günümüze ulaştığını tur katılımcılarına aktardı.

Turun bir diğer durağı olan kesme taştan yapılmış merdivenleri ile tüm kentin görülebileceği Yangın Kulesi'nde Hazman; İzmir tarihindeki büyük yangınlar ve müdahale yöntemlerine ilişkin bilgiler paylaştı.

Ardından Kadifekale'nin eteklerinde bulunan Antik Roma Tiyatrosu kazı alanı ziyaret edildi. 16 bin kişi kapasiteli olduğu düşünülen tiyatronun kalıntılarının Roma dönemi özellikleri taşıdığını belirten Abdülkadir Hazman; Erken Hıristiyanlık döneminde İzmirli St. Polikarp'ın bu tiyatrodan öldürüldüğü ve tiyatronun tarihin trajik sahnelerine şahitlik ettiğini ifade etti.

İzmir'in tarihi zenginliklerinden; 700 yıllık bir tarihe sahip, Aydınolu Gazi Umur Bey tarafından Seyyid Mükremeddin için yaptırılan Emir Sultan Türbesi, 1923 yılında kurulan Altınordu Spor Kulübü, Dönertaş Sebili, Kültür Turu'nun diğer güzergahlarından oldu.

Kültür Turu; 1886 yılında inşa edilmiş, 2010 yılında restorasyonu tamamlanarak kültürel etkinlikler için kullanılmaya başlanan Rum Ortodoks kilisesi Aya Vukolos Kilisesi ve kilisenin müstamilat binasında İzmir Büyükşehir Belediyesi, İzmir Gazeteciler Cemiyeti (İGC) ve Ege Üniversitesi (EÜ) işbirliğiyle şehre kazandırılan Basın Müzesi'nin ziyaret edilmesiyle son buldu.

Şubemizin Araştırmacı-Yazar Abdülkadir Hazman eşliğinde düzenlediği Kültür Turu'nun üçüncüsü 6 Mayıs 2023 tarihinde gerçekleştirildi.

Kemeraltı güzergahında gerçekleştirilen turda Abdülkadir Hazman, Hükümet Konağı, Saat Kulesi, Konak Cami, Elhamra, Milli Kütüphane, Kızlarağası Hanı, Portekiz Sinagogu, Katipzade Sebili'nin tarihine ilişkin bilgilendirmede bulundu.

Kültür Turu'nun dördüncüsü 4 Haziran 2023 tarihinde gerçekleştirildi. Kültür Turu, Bergama güzergahında, kokartlı rehber Taner Gürpınarlı'nın anlatımlarıyla düzenlendi.

Tur ilk olarak Bergama Onyx Taşı Fabrikası ziyaret ile başladı. Daha sonra, adını Yunan sağlık tanrısı Asklepios'tan alan ve günümüze kadar kalan tek antik Yunan hastanesi olan Asklepion ziyaret edildi. Rehber Taner Gürpınarlı burada Asklepion'un ünlü tedavi yöntemlerini Helioterapi (güneşle tedavi), teatroterapi (tiyatro), teoterapi (inanç), jimnoterapi (spor) olarak sıralayarak bilgilendirmede bulundu.

Asklepion'un ardından, kentin tepesindeki bir oyuk üzerine yerleştirilmiş oldukça ilginç mimarı yapılara ve büyüleyici bir manzaraya ev sahipliği yapan Pergamon Antik Kenti'ne geçildi. Antik kentin Akropol olarak adlandırılan bölümünde Trajan Tapınağı, Athena Tapınağı, Antik Tiyatro, Zeus Altarı, Pergamon Kütüphanesi, Saraylar, Arsenal yapılarını gören katılımcılar daha sonra Bergama Müzesi'ni ziyaret etti.

Bergama çarşısında serbest zaman geçiren üyelerimizin turu Antik Yunan dünyasında hala ayakta kalan en büyük Roma yapılarından biri olan Kızıl Avlu (Mısır Tanrıları Tapınağı) ziyaretiyle sona erdi.

Kültür Turu'nun beşincisi 2 Aralık 2023 tarihinde gerçekleştirildi. Eski Smyrna - Bayraklı Höyüğü (Tepekule) Kültür Turu Arkeolog Senem Şimşek'in anlatımlarıyla düzenlendi.

Tur ilk olarak Arkeolog Senem Şimşek'in gezi güzergahını belirtmesi ile başladı. Daha sonra, bugün Tepekule (eskiden Hacı Mutso Tepesi) olarak bilinen ve Yamanlar Dağı'nın güney eteklerinde, 360x250 m ölçülerinde kayalık bir tepede bulunan alan hakkında ön bilgilendirme alındı.

22 katılımcıyla gerçekleştirilen gezi tarihi buluntuların geçmişi ile ilgili bilgi alınarak devam etti. Daha sonra Athena Caddesi, Megaron, Çifte Megaron, Roma İmparatorluk Devri Kutsal Alanı, Arkaik Çeşme gibi buluntular incelendi. Son olarak kentin surlarının incelenmesiyle gezi sona erdi.

Şubemizin 54. kuruluş yıldönümünde Prof. Dr. Oğuz Oyan'ın konuşmacı olarak katıldığı “Yeni Kamusalılık; Enerji ve Gıda Güvenliği” başlıklı söyleşi düzenlendi. Emek karşıtı ekonomi politikalarının gelir dağılımını bozduğuna yönelik tespitlerin ön plana çıktığı söyleşide, krizin çözümünün yeni kamusalılık anlayışı kapsamında geliştirilecek toplumcu politikalardan geçtiği vurgulandı.

İzmir Mimarlık Merkezi'nde 8 Haziran 2022 tarihinde düzenlenen “Yeni Kamusalılık; Enerji ve Gıda Güvenliği” söyleşisinin açılışına EMO Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş da katılım sağladı. Açılışta konuşan EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Tamer, EMO İzmir Şubesi'nin 8 Haziran 1968 tarihinde ilk Genel Kurul'un düzenlenmesiyle kurulduğunu ve TMMOB tarihinde ilk kez toplumcu mühendislerin etkin olduğu bir Şube yönetiminin oluştuğunu ifade ederek, “EMO İzmir Şubesi, 1968'den günümüze 54 yıldır mesleki demokratik mücadele içinde ön saflarda yer alarak, ülkemizin kalkınma mücadelesine katkı koymaya devam etmektedir. İlk günkü kararlılık ve azimle sürdürmeye çalıştığımız mücadelenin öncüsü 68 kuşağının gençlerine bir kez daha şükranlarımızı iletiyoruz. 68 kuşağının gençlerinin, Şubemizde yaktığı meşale TMMOB tarihinde önemli bir dönüm noktasını oluşturmaktadır.”

TMMOB ve Odaların, iktidarın vesayet altına alma girişimlerinden güçlenerek çıktığına vurgu yapan Tamer, TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Mücella Yapıcı, Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu eski Başkanı Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odası Hukuk Müşaviri Can Atalay'ın Gezi Davası'nda hukuksuz bir şekilde tutuklanmasına karşı başlatılan Adalet Nöbetlerinin 27 Nisan 2022 tarihinden bu yana sürdürüldüğünü belirtti.

Genç mühendislerin işsizlik sorunuyla boğuştuğu bu dönemde, kaynakların tümüyle sermaye gruplarına aktarılması nedeniyle emeğiyle geçinen tüm kesimlerin yoksullaştığına işaret eden Tamer, “Enerji ve telekomünikasyon başta olmak üzere temel alt yapı hizmetlerini sunan kamu kuruluşlarının özelleştirilmesi ve bu alanların piyasalaştırılmasının ardından kırılğan bir ekonomik döneme girilmiştir. Dünya piyasalarındaki en küçük dalgalanma ülkemize tsunami olarak yansımaya devam etmektedir” diye konuştu. Söyleşinin enerji yoksulluğuna dikkat çekmek ve toplum yararını esas alan kamucu politikaların geliştirilmesine katkı sağlamak için düzenlendiğini ifade eden Tamer, konuşmasını şöyle tamamladı:

“Örgütümüz; önümüzdeki yıllarda, başta enerji ve telekomünikasyon alanları olmak üzere AKP iktidarlarının neo-liberal ekonomi politikalarıyla yarattığı tahribatı tersine döndürmeye odaklanacaktır. Kamulaştırma ve toplum yararına yatırım politikalarıyla, ‘ucuzlaştırılmış’ emek yoğun, rant temelli, betonlaşmaya dayalı bu ekonomik modeli gerimizde bırakmak istiyoruz.

20 yıldır süren ve alım, yolcu, geçiş hatta hasta garantileriyle önümüzdeki 20 yıla da ipotek koyan bu döngüden, bilgi yoğun bir ekonomik modele geçilmesi için birlikte mücadele ediyoruz. Mühendis emeğinin küçültüldüğü bu ekonomik yapıdan kurtularak, ülkemizi hem enerji kaynakları hem

de teknolojik olarak küresel emperyalist zincirden kurtarmanın araçlarını birlikte geliştirmeyi umut ediyoruz.”

Ulutaş: Gezi Onurumuzdur

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş ise sözlerine Gezi Davası'nda hukuksuz bir biçimde tutuklananlara dayanışma mesajları vererek başladı. Gezi Direnişinde hayatını kaybeden gençleri anarak sözlerine devam eden Ulutaş, “Gezi, Türkiye toplumunun onurunu yükselten bir süreç olarak tarihimizde yer aldı. Gezi sonrası bir dönemi yaşıyoruz. Bir parçası olmaktan onur duyduğumuz Gezi, bu neo-liberal iktidarın çözülmesine doğru giden bir süreci başlatmıştır. Bu nedenle bugün Gezi’yi itibarsızlaştırmaya ve Gezicileri cezalandırmaya yönelik girişimlerde bulunuyorlar.” diye konuştu.

Ekonomik gelişmelere bakıldığında sınıf çatışmasının açıktan yürütüldüğünün görüldüğünü belirten Ulutaş, “Çok boyutlu bir toplumsal burhan görüntüsü var. Hiç eğip bükmeye gerek yok. Büyük bir sınıf savaşının yaşandığına şahit oluyoruz. ‘Ücretliler ve dar gelirler hariç herkesin keyfi yerinde’ söylemleri, bilinci bir şekilde yoksullaştırma politikası uygulandığını gösteriyor. Nüfusun yüzde 60’ının asgari ücret ve altında hane gelirine sahip olduğu bir ülkede, elektrik faturalarına bu boyutlarda zam yapılmasının başka bir açıklaması yok” diye konuştu.

Enerji alanında uygulanan neoliberal politikaların pahalılık dışında, kurumların bölünerek özelleştirilmesi nedeniyle bir yönetim problemi de oluşturduğuna dikkat çeken Ulutaş, “Türkiye ölçeğinde bir ülkede, 2022 yılında Isparta büyüklüğünde bir kente 1 hafta elektrik verilememesinin, yönetim krizinden başka bir açıklaması yoktur. Üretim, iletim ve dağıtımıyla doğal bir tekel olan bu alanı özelleştirdiğinizde pahalılık ve yönetilemezlik sürpriz değil. Bu ülkede 31 Mart gibi tüm elektrik şebekesinin çöktüğü krizleri bile yaşadık” dedi.

Enerji dışında eğitim ve sağlık gibi tüm temel kamusal hizmet alanlarında gerileme yaşandığını ifade eden Ulutaş, “Bu krizi ortamını siyasi iktidar, neo-liberal ajandasını şok doktrini araçlarını kullanarak uygulamaktadır. Tüm emeği ile geçinen sınıflar gibi meslektaşlarımızı da yoksullaştıran sistematik bir saldırı programı uygulamaktadır” dedi. konuştu.

Enerji alanında dikey entegre bir kamu tekelinin yeniden kurulmasının krizden çıkışa öncülük edeceğini ifade eden Ulutaş, yeni bir kamusal anlayışa ihtiyaç duyulduğuna vurgu yaparak, konuşmasını tamamladı.

Üçlü Kriz: Enerji-Tarım-Kamu Maliyesi

Açılış konuşmalarının ardından kürsüye gelen Oğuz Oyan, sunumunu gerçekleştirdi. Düşük büyüme ve yüksek enflasyonla ekonominin stagflasyon işaretleri verdiğini ifade eden Oyan, TL'deki değer kaybına rağmen dış ticaret açığının büyüdüğüne işaret etti. Enerji ve gıdadaki dışa bağımlılığın ekonomik göstergelere enflasyon olarak yansımalarını belirten Oyan, “Kamu borcunun gayri safi yurt içi hasılaya (GSYH) oranı ve toplam dış borcun GSYH’ye oranı tırmanıyor. Enerjide, tarımda ve kamu maliyesinde kriz kapıda” diye konuştu. Ekonominin dış borç artışı ile sürdürüldüğünü ifade ederek, AKP dönemindeki gelişmeleri ilk 10 yıl ve sonrası olarak iki tarihsel dönemde ele aldı.

Oğuz Oyan, ilk 10 yıllık dönemde yüksek TL politikaları nedeniyle ithalat maliyetlerinin düştüğü ve ülke içinde sanayisizleştirme politikasının uygulandığını belirtti. Bu dönemde dünya ortalaması üzerinde faiz, kâr, kur farkı getirisi ile sıcak paraya dayalı bir ekonomik yapı oluştuğunu belirterek, 2003-2007 yılları arasında ise kamu varlıklarının özelleştirmeler yoluyla talan edildiğini belirtti. Cari açıkların sürdürülemez boyuta gelmesiyle 2013’ten sonra ise daraltıcı ekonomi politikalarına geçiş yapıldığını anlatan Oyan, büyüme oranını aşan boyutta dış açık oluştuğunu belirtti. Bu dönemde yüksek dış açıkların düşük iç açıklarla dengelenmesi

için olağanüstü kamu gelirleri yaratıldığını anlatan Oyan, bu gelirleri “özelleştirmeler, vergi aflarıyla, 2B arazileri satışları, bedelli askerlik, yabancılara emlak satışı, işsizlik sigortası fonu kaynaklarının kullanımı, kamu özel ortaklığı ve yap işlet devret modeline dayalı yatırımlar ve Merkez Bankası kârlarının özel şirketlere aktarılması” olarak sıraladı.

Salgın Döneminde Sermayeye Destek

2017’de kredilerle “hormonlu” büyüme sağlanmaya çalışıldığını anlatan Oyan, “Salgın döneminde bile sermaye yönlü kredi pompalaması yapılarak pozitif büyüme sağlayabildi. Dünyada genelinde yurttaşına salgın yardımı yerine kredi veren ender ülkelerden biri olduk” diye konuştu. Salgın döneminde bile kaynakların sermayeye aktarımının devam ettiğine işaret eden Oyan, “Şimdi en iyi bildiği bu yoldan ilerlemek istiyorlar. Enflasyonu azdırmak ve Hazine’yi batırmak pahasına” dedi.

Merkez Bankası üzerinden bankalara sağlanan düşük faizli krediler üzerinden enflasyonun yarısına yakın oranlarla kredi verildiğini hatırlatan Oyan, “Faize karşı olduğunu ifade eden bir hükümetin sağladığı olanaklarla bankalar kâr rekorları kırıyor. Faize karşısız söylemleriyle faizle iş yapan bankalar ulaşılamaz oranlarda kâr sağladı. Bu parasal genişleme kaçınılmaz olarak enflasyonu körükleyecek” diye konuştu. Sermaye şirketlerine kur korumalı mevduat (KKM) ile kur farkı avantajı, gelir vergisi avantajı istisnası sağlandığını hatırlatan Oyan, varlıklı kesimlere KKM’nin yanı sıra döviz ve enflasyona endeksli Devlet İç Borçlanma Senetleri’nin (DİBS) devreye sokulmasıyla servet aktarıldığını ifade etti. Bu nedenle iç borçlanmaya ödenen faiz giderlerinin yılın ilk 4 ayında 104 milyar TL’ye ulaştığı bilgisini veren Oyan, bütçe teklifinde 240 milyar TL olarak belirlenen yıllık faizin 312 milyar TL’ye ulaşmasının beklendiğini kaydetti. Hazinesinin üzerine ölçsüz bir biçimde yük bindirildiğini ifade eden Oyan, dövize endeksli hazine garantileri, dövize endeksli iç borç ve kamu iktisadi teşebbüslerinin (KİT) görev zararlarının büyüdüğünü hatırlattı. Enflasyona endeksli bono ve tarımda 20 ürünün fiyatının sabitlenmesini içeren projelerin kamu maliyesindeki sorunları büyüteceğini ifade eden Oyan, gıda ve enerji krizlerinin kapıda olduğuna vurgu yaptı.

Gıda Krizi Kapıda

2006 yılında alımlarının yüzde 99,9’unu yerli üreticiden yapan Toprak Mahsulleri Ofisi’nin (TMO) 2020’de alımlarının yüzde 81’ini ithalat yoluyla yaptığını ifade eden Prof. Dr. Oğuz Oyan, tarımsal üretimdeki düşüşe dikkat çekti. Birçok tarım ürününde yetersiz verimlilik, yetersiz üretim ve arz açığı sorunlarına işaret eden Oyan, tüm dünyada çiftçilere yönelik desteklerin oranı artarken Türkiye’de binde 3’e gerilediğini anlattı. 2021’de buğdayın tonunu yerli çiftçiden 2.250 TL’den alan TMO’nun aynı yıl Rusya ve Ukrayna’dan tonu 3340-5700 TL’ye arasında bir fiyatla ithalat yaptığını hatırlattı. Tarımdaki çözülmeyi durdurmak ve gıda krizini çözmek için 2000 sonrasında uygulanan neo-liberal politikalarla hesaplaşılması ve ülkenin ithalat bağımlılığından kurtulması gerektiğine vurgu yapan Oyan, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Tarımsal katma değerın 1/3’ünün tarıma destek ve yatırım olarak döndürmeyi kesin tanımlanmış yasal ve kurumsal çerçeveye oturtmamız gerekir. Altyapı yatırımlarına, sulama, toplulaştırma ve Ar-Ge’ye öncelik verilmeli. Tarımı küresel tarımsal meta zincirinin bir halkası olmaktan çıkarmak için üreticileri ulus ötesi şirketlerin bağımlısı olmaktan kurtarmak için yerli tohumun kullanımına engel olan Tohumculuk Kanunu değiştirilmelidir.”

Arz açığı olan ürünleri üretmenin fark ödeme sistemini ile cazip kılınmasını isteyen Oyan, havza bazlı planlamaya geçilmesini önerdi.

Plansızlık Kurumsallaştı

Sunumun son bölümünü “Enerji Güvenliğine” ayıran Oyan, 2011 yılında Devlet Planlama

Teşkilatını (DPT) kapatılıp, Kalkınma Bankasına bağlanmasının birdönüm noktası oluşturduğunu, 2018’de Cumhurbaşkanlığı Yönetim Sistemi’ne geçilmesiyle DPT’nin tarihten silindiğini aktaran Oyan, “Bağımsız planlama düşmanlığında AKP ve IMF ittifakı. Halen yürürlükteki XI. Plan (2019-23) hedefleri de öncekiler gibi hızla geçersizleşmiş durumda. AKP demek, plansızlık demek” diye konuştu. Başta doğalgaz olmak üzere enerjideki dışa bağımlılığa işaret eden Oyan, doğalgaz ithalatının 2008-2017 arasında yüzde 47,9 oranında arttığına dikkat çekti. Doğalgazın elektrik üretimindeki payının yüzde 50 düzeylerinde olduğunu hatırlatan Oyan, temel sorunun dışa bağımlılık olduğuna vurgu yaptı. 2009’dan itibaren üretim kapasitesi ile üretim arasındaki makasının açıldığına dikkat çekerek, “Bunun temel nedeni ihtiyaçtan fazla santral kurulmasıdır” diye konuştu. Yenilenebilir enerjinin payının artması gerektiğini ifade eden Oyan, Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Enerji Üretimini Destekleme Mekanizması (YEKDEM) ile yatırımcıya yüksek kâr oranları sunulmasını ise eleştirdi. YEKDEM yatırıma destek sağlanırken, ekipman üreten sanayinin desteklenmemesi nedeniyle yerli kaynak kullanımında bile dışa bağımlılık sorunu oluştuğunu dile getirdi.

Yatırımcılara yönelik YEKDEM dışında yerli kömür santrallerine uygulanan teşvik ve kapasite mekanizması ödemeleri yoluyla fazladan destek sağlamanın, yurttaşlar ve Hazine üzerinde aşırı yüklerin oluşmasına neden olduğuna vurgu yapan Oyan, yükselen faturalar nedeniyle enerji yoksulluğu oluştuğunu belirtti.

Yeni Kamusalılık Anlayışı

SSanayinin girdi kısmını geliştiren kurumlar olan TÜPRAŞ, PETKİM, ERDEMİR, İSDEMİR, SEKA, Seydişehir Alüminyum gibi işletmeler, Türk Telekom gibi kuruluşları ve amacından uzaklaştırılan kamu ihtisas bankalarının yeniden kurulması, devletleştirilmesi veya kendi amaçları doğrultusunda yeniden işlevlendirilmesi gerektiğini ifade eden Oyan, “Kamu işletmelerinde şeffaflık temel kural haline gelmelidir. Çalışanların yanı sıra, üretilen hizmetlerden yararlananlar, ürünleri kullananlar ve özellikle enerji, madencilik, altyapı ve sanayi yatırımlarında, tesislerin bulunduğu bölgede yaşayan halkın temsilcileri de karar alma süreçlerinde ve denetimde söz ve karar sahibi olmalı, sendikal örgütlenme yaygınlaşmalı, üretenler yönetmelidir” diye konuştu.

Elektrik üretimi, iletimi ve dağıtım faaliyetlerinin “doğal tekeli” niteliğinde olduğuna dikkat çeken Oyan, “Yani bir hizmet/üretim, tek bir üretici tarafından daha az maliyetle üretilebilmektedir. Bu nedenle, elektrik üretim, iletim, dağıtım hizmetlerini verecek tesisleri ve şebekeleri kurmak ve işletmek; ihtiyaç duyulan ekipman ve aksamın önemli ölçüde kendi bünyesinde üretilmesini sağlamak üzere, Türkiye Elektrik Kurumu (TEK) yeniden kurulmalıdır” dedi. Petrol ve doğalgaz için Türkiye Petrol ve Doğal Gaz Kurumu’nun kurulmasını isteyen Oyan, “Neo-liberal düzenin kurumları olan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) ile Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. (EPIAŞ) kapatılmalıdır. Buna karşılık, yeni kurumsallaşmanın önemli bir bileşeni olarak bir Türkiye Planlama Kurumu (TPK) kurulmalıdır” diye konuştu.

Oyan, sözlerini şu ifadelerle tamamladı:

“Sosyal-demokrasi kapitalist sisteme alternatif olmaktan çoktan çıkmıştır. Anti-kapitalist olamayan bir siyasi hareket anti-neoliberal de olamaz; samimi bir çevreciliğin taşıyıcısı da olamaz. Anti-emperyalist olmadan dünya sistemine de meydan okunamaz. Dünya kaynaklarının sınırlılığı, rekabeti değil uzlaşmayı; şirket çıkarlarını, kâr maksimizasyonunu değil kamunun, toplumun önceliğini dayatıyor. O halde yeni kamuculuk anti-kapitalist temellerde, bölüşüm öncelikli bir model üzerinde yükselilecektir.”

Yeni mezun genç mühendislerle mesleki dayanışmayı artırmak ve Oda - üye ilişkisini güçlendirmek amacıyla 16 Ekim 2022 tarihinde kahvaltı buluşması gerçekleştirildi. Deneyimli meslektaşlarımızın meslek yaşamlarından bilgilerini de paylaştığı buluşmada; yeni mezun üyelerimizle fikir alışverişi, Oda üyeliğinin önemi, çalışma yaşamına ilişkin değerlendirmeler yapıldı.

Şubemiz tarafından üyelerimiz ve ailelerinin katılımıyla 13 Kasım 2022 Pazar günü kahvaltı etkinliği düzenlendi.

Kemalpaşa Su Perisi Otel`de düzenlenen kahvaltıda biraraya gelen üyelerimiz ve aileleri hoşça vakit geçirdiler.

Kahvaltı sonrası Ulucak Höyüğü`ne rehber eşliğinde gezi de düzenlendi. Üyelerimiz ve ailelerine, Höyüğün 8 bin 850 yıllık bir geçmişe sahip, Ege'nin en eski tekstil üretim merkezi olduğu bilgisini veren rehber; kazı alanında nesli tükenen hayvanların ve çeşitli bitki türlerinin resmedildiği, renklendirmenin doğal malzemelerle yapıldığı 57 metrekairelik mozaiklerin de yer aldığını ifade etti.

Şubemizin, Birleşik Krallık Siemens Enerji Otomasyonu Birim Yöneticisi Anıl Şahin`in katılımıyla düzenlediği `Yurtdışında Mühendis Olmak: Birleşik Krallık-İngiltere Deneyimi` başlıklı söyleşi 14 Aralık 2022 tarihinde EMO İzmir Şubesi Hizmet ve Eğitim Merkezi`nde gerçekleştirildi.

EMO İzmir Şubesi Genç Mühendisler Komisyonu'nun katkılarıyla düzenlenen söyleşide konuşmacı Anıl Şahin; "yurt içi ve yurt dışında çalışma hayatının karşılaştırması", "yurt dışında çalışmak için yapılacak hazırlıklar", "yurt dışında çalışmada uyum süreci", "unvan ve mesleki deneyim" konularında deneyim ve bilgilerini meslektaşlarımızla paylaştı

EMO İzmir Şubesi'nin, EMO'nun kuruluş yıldönümünde düzenlediği törenle; meslekte 25, 40, 50 ve 60'ıncı yıllarını geride bırakan üyelere başarı plaketleri verildi. Dönem arkadaşlarını ve ailelerini bir araya getiren etkinlikte, üyelerin mesleğe ve ülke kalkınmasına katkılarına vurgu yapıldı. Etkinlikte Aslı Kurt Aydın'ın konuk olarak yer aldığı Ege Türküleri dinletisi de düzenlendi.

EMO'nun 68. kuruluş yıldönümü, 24 Aralık 2022 tarihinde İzmir Mimarlık Merkezi'nde düzenlenen törenle kutlandı. Törenin açılışını EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Tamer gerçekleştirdi.

Odaların ana güç kaynağının üyelerin çalışmalara verdiği katkı olduğuna vurgu yapan Tamer, "Hem Şube hem de merkezi düzeyde gerçekleştirilen en küçük etkinlikte bile Şubemizin komisyonlardan başlayarak yüzlerce üyenin katkısıyla hayata geçmektedir. Bu kolektif çalışma anlayışı, uzun erimli, geniş katımlı karar alma ve uygulama süreçlerini şekillendirmektedir" dedi. Meslek örgütlerinin mesleğin kamu yararına yürütülmesi için kurallar oluşturduğuna dikkat çeken Tamer, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Odamızın emek, meslek ve demokrasi mücadelesindeki yerini almasına vesile olan ve 68 yıldır geleneği her dönem genç kuşaklara taşıyan kıdemli üyelerimize, huzurlarınızda teşekkürlerimizi sunmak isteriz. Mesleğimizi sağlıklı olarak sürdürebilecek koşulları, ancak meslek örgütlerimizin çatısı altında dayanışmamızı büyüterek yaratabileceğimizi vurgulayarak, 2023'ün üretim ekonomisine geri döndüğü, mühendis emeğinin büyüdüğü, herkesin huzur, barış ve güven içinde yaşayabildiği bir ülke yaratma yolunda bir dönüm noktası olmasını diliyoruz."

Açılış konuşmasının ardından plaket törenine geçildi. Meslekte 60. yılını dolduran üyelere plaketleri EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Tamer tarafından verilirken, 50. yılını dolduran üyelerin plaketleri ise EMO Onur Kurulu Üyesi Sedat Gülşen tarafından takdim edildi. Meslekte 40 yılını dolduran üyeler ise başarı plaketlerini EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Gülhan Gürler, 25 yılını dolduranlar ise Muhammet Demir'den aldı. Meslekte 60 yılını dolduran Fahrettin Selçik, 50 yılını tamamlayan Mehmet Polat ve 40 yılını dolduran Mehmet Güzel plaketlerini alırken, duygularını da ifade eden kısa konuşmalar yaptı.

Plaket törenin ardından etkinlik kapsamında Aslı Kurt Aydın'ın konuk olarak yer aldığı Ege Türküleri dinletisi de düzenlendi. Dinletide Aslı Kurt Aydın'a bağlamada Ali Fuat Aydın ve Sinan Şimşek ile perküsyonda Prof. Dr. Fırat Özdemir sazlarıyla eşlik etti. Dinleti sonrası düzenlenen kokteylde ise yılın yorgunluğunu atan EMO üyeleri, uzun zamandır göremedikleri sınıf arkadaşlarıyla sohbet etme şansı da yakaladılar.

EMO İzmir Şubesi Kadın Mühendisler Komisyonu tarafından 7 Ocak 2023 tarihinde EMO İzmir Şubesi Hizmet ve Eğitim Merkezi'nde Kadın Çemberi etkinliği yapıldı.

Öznur İnce kolaylaştırıcılığında düzenlenen çember etkinliği `Teknik Alanda Kadın Olmak` başlığında gerçekleştirildi. Kadın mühendisler çember etkinliğiyle teknik alanda kadın olmak konusunda deneyimlerini ve farkındalıklarını artırmaya çalıştılar.

Yoga Tanıtım ve Uygulama Eğitimi

19 Ocak 2023

Yoga Eğitmeni Öznur İnce'nin katılımıyla düzenlenen Yoga Tanıtım ve Uygulama Eğitimi 19 Ocak 2023 tarihinde EMO İzmir Şubesi Hizmet ve Eğitim Merkezi'nde gerçekleştirildi. Etkinlikte bulunan EMO üyeleri, günün stresini yoga yaparak attı.

Çevrimiçi Söyleşi : Kapitalizmin Krizi ve Çıkış Olasılıkları

24 Şubat 2023

Şubemiz tarafından, Gazeteci-Yazar Ergin Yıldızoğlu'nun katılımıyla düzenlediği "Kapitalizmin Krizi ve Çıkış Olasılıkları" başlıklı çevrimiçi söyleşi, 24 Şubat 2023 tarihinde gerçekleştirildi. Etkinliğin açılışında konuşan EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Tamer, kapitalizmin deprem afetinin felakette evrilmesindeki etkisinin göz ardı edilemeyeceğini vurgu yaparak, şöyle devam etti:

"Deprem etkilediği bir bölgede, tüm uzmanlar tarafından yakın bir dönem içinde büyük bir deprem olacağı, olası sonuçları, bu sonuçlardan korunmak için alınması gereken önlemler ve deprem sonrasında nelerin yapılması gerektiği ayan beyan ortada olmasına rağmen, mevcut iktidarın Kanal İstanbul gibi öncelikleri arasında yer almaması ve tüm bu konularda yaşanan zafiyet, kapitalizmin, yaşanan felaketin ana etmenlerinden biri olduğunu ortaya koymaktadır."

Tamer, Yıldızoğlu'nu tanıtmasının ardından sözü kendisine bıraktı. Dışsal etkilerle vurgu yapan görüşlere rağmen, krizlerin kapitalizmin iç dinamikleri tarafından oluşturulduğuna ve dışsal koşullar bu iç dinamikler üzerinde etki yaptığına dikkat çeken Yıldızoğlu, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Örneğin, son dönemde sık sık konuştuğumuz küresel ısınma ve bununla beraber gelen yangınlar, sel felaketleri aslında dışsal etki gibi kapitalizmi etkilemekle birlikte, aslında kapitalizmin insan toplumu ve doğa üzerinde yarattığı aşınmanın sonucu. Deprem felaketinin

bu kadar büyük bir boyuta ulaşması. Tabii ki depremi engellemek mümkün değil ve belki de kapitalizmle bir alâkası yok; ama depremin sonuçlarının kapitalizmin rant ilişkileriyle, kâr ilişkileriyle doğrudan bağlantısı var. Dolayısıyla burada dışsal ilişkiler yok değil, bunlar kapitalizm tarafından tetiklenirler ve kapitalizmin süreçleri üzerinde hızlandırıcı etkiler de yaparlar. Bu bağlamda, kapitalizmi bir ekonomik ilişki olarak görmüyorum; bundan öte bir şey, bir üretim tarzı olarak düşünüyorum. Bunu kapitalizmin tarihinin uzun ve kısa dönemli dalgalarıyla beraber değerlendirince de ikinci varsayımı benimsemeyi tercih ediyorum; kriz eğilimleri içseldir, kapitalizm üretim tarzının var oluş halleridir.”

“Kapitalizm, küresel meta ilişkileri içinden, devletlerarası bir sistemin içinden doğdu. Devletler sistemini düzenleyen hegemonya ilişkileri de bu doğuşa eşlik etti” ifadeleriyle kapitalizmin tarihine değinerek konuşmasını sürdüren Yıldızoğlu, kriz kavramının kökenine ilişkin de bilgi verdi. Sermaye birikim sürecinin sürdürülememesi durumunda kapitalizmin bir varlık-yokluk sorunuyla karşı karşıya kalabileceğini anlatan Yıldızoğlu, şöyle devam etti:

“Sermaye birikim sürecinin sürdürülebilmesi için ne gerekiyor? Kabaca 3 önkoşul saptayabiliriz; bir, artık değer üretiminin sürekliliği ve bunun fiyatlar, biçimler düzeyindeki ifadesi olan kâr oranlarının yeterli düzeyde olması gerekiyor. İkincisi, bu süreci taşıyacak fiziki ve teknolojik kurumsal bir altyapının -bunun içinde iletişim, ulaşım, enerji, sağlık, eğitim var- mülkiyet ilişkilerinin, hukuki kurumların -disiplin, cezalandırma rejimlerinin- genel olarak uyumlu ve yapısal şekillenmenin varlığı güvence altında olmalıdır. Bu da yeterli değil; üçüncüsü, bu yapısal şekillenmeyi doğal kabul ederek içinde yaşayacak, çalışacak, üretim yapacak insanların duyarlılıkları da bir şekilde güvence altına alınmalıdır. Yani kültür ve ideoloji de sermaye birikim sürecini destekleyecek biçimde şekillenmelidir.”

Kâr üretme kapasitesin düşmesiyle sermaye birikim sürecinin yavaşladığını anlatan Yıldızoğlu, “Ancak, kâr oranlarının düşmesi içseldir, karşıt eğilimlerle birlikte var olur. Bu karşıt eğilimler kriz dinamiklerini sınırlayabilir, yavaşlatabilir, hatta bir süre için erteleyebilir ama yalnızca bir süre için; çünkü dinamikler kesin ve kalıcıdır ve üretim tarzının aslında var oluş halleridir. Bu anlamda her kriz, yani yapısal uyumla birlikte, duyarlıklarla birlikte, teknolojik zeminiyle beraber bir bütünsellik içinde düşündüğümüzde, her zaman o kapitalizmin son krizidir. Kriz dinamikleri bir müddet sonra tükenirler ve kapitalizm o krizi aşamaz; aşabilmesi için başka bir kapitalizmin şekillenmesi gerekir” diye konuştu.

Krizi aşmak için son 40 yılda “küreselleşme”, “teknolojik devrim” gibi farklı adlarla sunulan eğilimlerin geliştirildiğine değinen Yıldızoğlu, “Sermayenin dolaşımını optimize etmek için dikey ve yatay entegrasyon ise, lojistik ya da jeo-ekonomik sorunlar yaratır, süreçteki kırılmalıkları arttırır. Bir karşıt eğilim mutlaka kendi çelişkileriyle ve sorunlarıyla beraber geliyor karşımıza. İşçi ücretlerini düşürerek emek maliyetini azaltmak da bir başka karşıt eğilim; ama bu, işçi sınıfının tüketim kapasitesi üzerinde olumsuz etki yapıyor, talep yetersizliği sorununa yol açıyor. Bu eğilim hemen kapasite fazlası aşırı üretim sorununa dönüşmeye başlıyor. Talep yetersizliği sorununu kredi araçlarıyla, finansal araçlarla kapatma eğilimi de finansal sistemi giderek zayıflatıyor” dedi.

1980’lerde IMF yapısal uyum programları ve Avrupa Birliği kapsamında Kopenhag Kriterleri ile krizin aşılmasına çalışıldığını ifade eden Yıldızoğlu, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Serbest piyasa kültü alabildiğine ilerledi, ‘Serbest piyasaya göre düzenlenmelidir insan hayatı’ gibi bir sav egemenlik kazandı ve bütün karşıt eğilimleri serbest bırakmayı amaçlayan neoliberalizm, ideolojik ve kültürel alanda postmodernizm düşüncesi ve ona paralel kendi bedenlerine, hazlarına odaklı, kısa dönemci bireylerin hedonist tüketim tarzı olarak karşımıza çıktı. Reklamın bile 80’lerden itibaren şekli değişti. Daha önce, özellikle 50-60-70’lerde metaların işlevselliğini kurgulayan reklamlar, örneğin 80’lerden sonra giderek artan oranda metaların işlevlerinden bağımsız olarak, mutluluk ve haz getireceğini vurgulayarak, vaat ederek satmaya başladılar. Bir başka karşımıza çıkış tarzı da yine kültürel ve ideolojik bir boyut olarak geldi. ‘Bütün bunlar bir doğal evrimin sonucudur, önünde durulamaz. Küreselleşme artık yeni bir dönemdir ve bundan sonra hep küreselleşilecektir’ ve hatta bir ara, 80’lerin sonunda ‘Tarihin sonu’ gibi bir iddiayla da karşı karşıya kaldık”

Neoliberalizm Tükendi

Her kriz sonrası yeni bir “kapitalizm” şekillendiğini ifade eden Yıldızoğlu, 1945-1970 yılları arasının 30 altın yıl diye nitelendirildiğini hatırlatarak, “1945’ten sonra fordizm, bant sistemi, yeni finansal araçlar, IMF ve Dünya Bankası gibi yapılandırmalar yeni bir kapitalizmin başlangıcına neden oldu. 1875’e kadar yeni bir kapitalizm gelişme dönem yaşadık. Sonra kriz eğilimlerinin güçlenmeye başlamasıyla birlikte yeni bir döneme girdik” diye konuştu.

80’lerde başlayan düzenleme çabasının ise 2006-2008 yıllarında tükendiğine işaret eden Yıldızoğlu, “Krizi erteleyen neoliberalizm, finansallaşma gibi mekanizmalar artık işlemiyor” dedi. Akademisyenlerin ve siyasetçilerin kapitalizmin yeni dönemine uyum sağlamakta zorlandığını ifade eden Yıldızoğlu, “Sol hareketin de bunun bir parçası olduğunu söylemekte bir zarar görmüyorum, çünkü sol hareket de hâlâ neoliberalizmle mücadele etmekle meşgul. Halbuki neoliberalizm bir önceki dönemin düzenleme aracıydı. Şimdi çürüyen, yok olan, işlevini gittikçe kaybeden bir kriz yönetim biçimi olarak karşımızda duruyor. Yeni arayışlar var; bunlara göre mücadele etmeye çalışmak gerekiyor” ifadelerini kullandı.

Yeni Mücadele Dinamikleri

Geçmişte bakıldığında krizden çıkış için basit bir formül olmadığını görüldüğüne dikkat çeken Yıldızoğlu, “Engels’in bir yerde tarihin yönüne ilişkin ifade ettiği gibi, herkes kendi çıkarı için savaşır, sonra tarih bunların bir sentezi olarak kendi bildiği yönde gider. Gerçekten bu çıkışın da ne taraftan ne yöne doğru çıkacağını bilmek mümkün değil. Ancak, kendini tekrarlayan bazı özelliklere işaret etmek mümkün. Birincisi, savaşlar oluyor, hegemonyacı değişmeye zorlanıyor. İkincisi, işçi hareketi, sınıf mücadelesi sertleşirken, kapitalizmin, bir anlamda modernitenin karanlık yanı diye ifade edilen ırkçılık, milliyetçilik, gerçekte faşizm ya da faşizan eğilimler öne çıkmaya başlıyor. Dolayısıyla çok büyük bir karışıklık içinde çok sert biçimler kendini göstermeye başlıyor. Bunları da günümüzün özelliği olarak görmek mümkün” diye konuştu. Kapitalizm krizlerinin tarih boyunca “canavarlar” ürettiğine vurgu yaparak, sözlerini şöyle tamamladı:

“Sürecin nasıl olacağını bilmek mümkün değil ama şekillenmesinde ağırlık sahibi olmak mümkün. Bu da emekçilerden ve işçi hareketinden yana olanların, sosyalistlerin, işçi hareketinin dinamikleriyle yakından ilişkilmesini, mücadelenin yollarını bulmalarını ve önerilerini geliştirmelerini gerektiriyor. Bu önerilerin hayata geçip geçmeyeceği esas konu değildir. Bu önerilerin yaratacağı basınç tarihin şekillenmesinde etkili olabilir.”

Söyleşi : Yurtdışında Mühendis Olmak: Almanya Deneyimi

12 Nisan 2023

Şubemiz Genç Mühendisler Komisyonu'nun katkıları ve IGTech Innovative Gebäudetechnik Berlin Ofisi Elektrik-Elektronik Plan Proje Mühendisi Murat Kocaman'ın katılımıyla düzenlenen "Yurtdışında Mühendis Olmak: Almanya Deneyimi" başlıklı söyleşi 12 Nisan 2023 tarihinde EMO İzmir Şubesi Hizmet ve Eğitim Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Söyleşide konuşmacı Murat Kocaman; "yurt içi ve yurt dışında çalışma hayatının karşılaştırması", "yurt dışında çalışmak için yapılacak hazırlıklar", "yurt dışında çalışmada uyum süreci", "unvan ve mesleki deneyim" konularında deneyim ve bilgilerini meslektaşlarımızla paylaştı.

Söyleşinin video kaydı EMO İzmir Şubesi Youtube kanalında <https://www.youtube.com/watch?v=pdj2k-uLmfE> bağlantısında yer almaktadır.

G9 Film Gösterimi ve Söyleşi

27 Nisan 2023

Şubemiz Kültür Sanat Komisyonu önerisiyle düzenlenen "G9" film gösterimi ve filmin yönetmeni Elektrik Elektronik Mühendisi Onur Önder ile söyleşi 27 Nisan 2023 tarihinde EMO İzmir Şubesi Hizmet ve Eğitim Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Kültür Sanat Komisyonu Üyesi A. Cumhuriyet Alpaslan'ın komisyon çalışmaları ve düzenlenmesi planlanan etkinliklere ilişkin bilgilendirme yaptığı açılış konuşmasıyla başlayan etkinlikte, yönetmen Onur Önder filmin oluşum sürecini katılımcılarla paylaştı.

Konuşmaların ardından film gösterimi yapılarak etkinlik tamamlandı.

EMO İzmir Şubesi 55. kuruluş yıldönümü 8 Haziran 2023 tarihinde düzenlenen söyleşi ve kokteyl ile kutlandı. İzmir Mimarlık Merkezi'nde düzenlenen etkinlikte; Karşılaştırmalı Edebiyat Uzmanı-Filolog Prof. Dr. Nevzat Kaya'ın katılımıyla `Post-Truth/ Hakikat Sonrası: Neden ve Nasıl` başlıklı söyleşi ve sonrasında kokteyl gerçekleştirildi.

Post-Truth/ Hakikat Sonrası: Neden ve Nasıl` söyleşisinin açılışında konuşan EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Tamer; EMO İzmir Şubesi kuruluş sürecine ilişkin bilgiler aktardı. Tamer konuşmasında şunları ifade etti:

“Odaralarımız 50’li yıllardan günümüze kalkınma, sağlıklı ekonomik büyüme ve kentleşme için toplum yararına çaba sarf ediyor. TMMOB’a bağlı meslek odaları olarak faaliyetlerimizi üyenin ve toplumun ortak çıkarlarını korumak olarak özetlenebilecek bir genel ilke etrafında sürdürmeye gayret gösteriyoruz. Bilim ve teknolojinin her geçen gün yoksullaştırılan halkımızın yararına kullanılmasını da içeren bu ilke ışığında, dışa bağımlılıkla mücadele ediyoruz. Ancak son yıllarda yoğunlaşan ekonomik sorunlar nedeniyle genç meslektaşlarımız, işsizlik ve yoksullukla boğuşmakta, yurtdışında çalışmanın cazibesi nedeni ile beyin göçüne kanalize olmaktadır.”

Özgür Tamer konuşmasını, EMO İzmir Şubesi'nin düzenlediği seminer, eğitim ve diğer bilimsel etkinliklerle bir yandan üyelere hizmet ederken, bir yandan da kentimizde bir “mühendislik” odağı oluşturmaya çaba gösterdiklerini ifade etti.

Mesleğe katkı sağlamayı sürdüreceklerini ifade eden Tamer konuşmasını EMO üyelerinin Şube çalışmalarına ve mesleki-demokratik mücadeleye destek vermeleri çağrısıyla tamamladı.

Açılış konuşmasının ardından Prof. Dr. Nevzat Kaya konuşmasını gerçekleştirdi. “Post truh”u bir iletişim biçimi ve bir kültür krizi olarak ele alan Kaya; insanın hakikatı kendince şekillendirmesine ilişkin görüşlerini paylaştı.

Genç Mühendisler Buluşması

13 Ekim 2023

Şubemiz tarafından, 13 Ekim 2023 tarihinde `Genç Mühendisler Buluşuyor` başlıklı etkinlik düzenlendi.

Son 10 yılda mezun olmuş genç mühendisler ve meslektaş adayı öğrenci üyeleri (EMO-Genç) tanıştırmayı ve mesleki dayanışmayı artırmayı hedefleyen buluşma yoğun katılımıyla gerçekleşti. DJ G Projeckt`in performansıyla kokteyl eşliğinde biraraya gelen genç mühendisler keyifli zaman geçirdiler.

Genç Mühendisler Kahvaltı Buluşması

10 Aralık 2023

EMO İzmir Şubesi Genç Mühendisler Komisyonu, son 8 yılda mezun olmuş meslektaşlarımızı yönelik olarak 10 Aralık 2023 tarihinde Ege Üniversitesi Konuk Evi'nde "kahvaltı buluşması" düzenledi.

Yeni mezun genç mühendislerle mesleki dayanışmayı artırmak ve Oda - üye ilişkisini güçlendirmek amacıyla düzenlenen kahvaltı buluşmasında deneyimli meslektaşlarımız da meslek yaşamlarından bilgilerini paylaştı. 75 üyemizin katıldığı etkinlikte; yeni mezun üyelerimizle fikir alışverişi, Oda üyeliğinin önemi, çalışma yaşamına ilişkin değerlendirmeler yapıldı.

Oda Kuruluş Yıldönümü Etkinliği-Plaket Töreni

26 Aralık 2023

EMO`nun 69. kuruluş yıldönümü, Şubemizin 26 Aralık 2023 tarihinde İzmir Mimarlık Merkezi`nde düzenlediği törenle kutlandı. Meslekte 60, 50, 40 ve 25. yılını dolduran üyelere plaketlerinin de verildiği törenin açılışını EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Tamer gerçekleştirdi.

EMO`nun 26 Aralık 1954 tarihinde düzenlenen ilk genel kurul ile çalışmalarına başladığını hatırlatan Tamer, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Odamız, Elektrik Mühendisleri Odası, 26 Aralık 1954 tarihinde TMMOB yasası uyarınca ilk Genel Kurulu`nun gerçekleştirerek, 672 üyeye kuruldu ve bugün 69. yaşını dolduruyor. Kurulduğu günden bu yana Anayasa`nın 135. maddesine verilen görevleri yerine getirerek, meslektaş dayanışmasının gelişimine ve ülke kalkınmasına hizmet etmektedir. Mesleki, demokratik mücadele geçmişiyle Odamız, kadrolarını gençleştirerek, bilimin ve tekniğin yaşamın odağında olduğu bir gelecek için dayanışmasını büyütmektedir. Bu kapsamda Aralık ayı boyunca düzenlediğimiz Mühendisliğe Hazırlık Seminerlerine katılımın geçmiş yıllara göre gösterdiği artış umudumuz yeşertmektedir.

Geçtiğimiz Şubat ayında ülke tarihinin en yıkıcı depremi ile sarsılırken doğru mühendislik uygulamalarının bir deprem ülkesi olan Türkiye için ne denli önemli olduğunu bir kez daha anladık. Depremde ortaya çıkan yıkımın bu denli büyük olmasının temel nedeni şüphesiz bilime ve teknik gerekliliklere uygun olmayan imar politikalarıdır. Kamusal anlayışla yürütülmesi gereken yapı denetimi sisteminin tümüyle ticarileştirilmesi ve Odalarımızın mesleki yeterlilik, eğitim, belgelendirme ve denetleme gerekliliklerinin yapı denetim süreçlerinden dışlanması, riskleri büyüttü.

Odamızın emek, meslek ve demokrasi mücadelesindeki yerini almasına vesile olan ve 68 yıldır geleneği her dönem genç kuşaklara taşıyan kıdemli üyelerimize, huzurlarınızda teşekkürlerimizi sunmak isteriz. Mesleğimizi sağlıklı olarak sürdürebilecek koşulları, ancak meslek örgütlerimizin çatısı altında dayanışmamızı büyüterek yaratabileceğimizi vurgulayarak, 2023'ün üretim ekonomisine geri döndüğü, mühendis emeğinin büyüdüğü, herkesin huzur, barış ve güven içinde yaşayabildiği bir ülke yaratma yolunda bir dönüm noktası olmasını diliyoruz.

Son olarak bugün değerli bir öğretim üyemizi, bir meslek büyüğümüzü Salih Zafer Dicle`yi toprağa verdik, üzüntümüz büyük. Kendisini buradan anarken, aramızdan kopmasına neden olan saldırının faillerinin en kısa sürede hakettikleri cezayı almasını umuyoruz, bu konunun takipçisi olacağız”

EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Tamer`in açılış konuşmasının ardından, meslekte 60. yılını dolduran üyelere plaketleri Şube Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Tamer tarafından verilirken, 50. yılını dolduran üyelerin plaketleri ise Şube Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gülhan Gürler tarafından takdim edildi. Meslekte 40 yılını dolduran üyelerin plaketlerini Yönetim Kurulu üyeleri Işıl İnkaya Yapalı ve Doç. Dr. Ahmet Özkurt; 25 yılını dolduranlar üyelerimizin plaketlerini ise Yazman Üye Egemen Akkuş ve Sayman Üye Muhammet Demir takdim ettiler.

Plaket törenin ardından düzenlenen kokteylde ise yılın yorgunluğunu atan EMO üyeleri, uzun zamandır göremedikleri sınıf arkadaşlarıyla sohbet etme şansı da yakaladılar.

